

Ideiglenes változat

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (hetedik tanács)

2023. április 27.(*)

„Elzeteres döntéshozatal – Adózás – Hozzáadottértékadó (héta) – Adóköteles ügyletek – 2006/112/EK irányelv – A 2. cikk (1) bekezdésének a) pontja – Az »ellenérték fejében teljesített termékértékesítés« fogalma – A 9. cikk (1) bekezdése – Gazdasági tevékenység – A 14. cikk (1) bekezdése és (2) bekezdésének a) pontja – Termékértékesítés – Villamos energia szabálytalan vételezése – A héasemlegesség elve – Az elfogyasztott villamos energia árát magában foglaló ellenérték kiszámlázása a fogyasztó részére – Valamely tagállam regionális szabályozása – Adóalany – Önkormányzatok által megbízott sui generis szervezet – A »közjog által szabályozott szerv« fogalma – 2006/112/EK irányelv – A 13. cikk (1) bekezdésének harmadik albekezdése és ezen irányelv I. melléklete – A villamosenergiaelosztás f?szabály szerinti adókötelezettsége – A »tevékenység elhanyagolható mértékének« fogalma”

A C?677/21. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott elzeteres döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a vredegerecht te Antwerpen (antwerpeni békebíróság, Belgium) a Bírósághoz 2021. november 11?én érkezett, 2021. november 8?i határozatával terjesztett el?

a **Fluvius Antwerpen**

és

MX

között folyamatban lév? eljárásban,

A BÍRÓSÁG (hetedik tanács),

tagjai: M. L. Arastey Sahún tanácselnök, N. Wahl (el?adó) és J. Passer bírák,

f?tanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezet?: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következ?k által el?terjesztett észrevételeket:

– a Fluvius Antwerpen képviselőjében C. Docclo avocate, valamint T. Chellingsworth, D. Devroe és B. Gevers advocaten,

– a belga kormány képviselőjében P. Cottin, J.?C. Halleux és C. Pochet, meghatalmazotti min?ségben,

– az Európai Bizottság képviselőjében J. Jokubauskait? és W. Roels, meghatalmazotti min?ségben,

a f?tanácsnok indítványának a 2023. január 12?i tárgyaláson történt meghallgatását követ?en, meghozta a következ?

Ítéletet

1 Az el?zetes döntéshozatal iránti kérelem a 2009. december 22?i 2009/162/EU irányelvvel (HL 2010. L 10., 14. o.) módosított, a közös hozzáadottértékadó?rendszer?l szóló, 2006. november 28?i 2006/112/EK tanácsi irányelv (HL 2006. L 347., 1. o.; helyesbítések: HL 2007. L 335., 60. o.; HL 2015. L 323., 31. o.; a továbbiakban: 2006/112 irányelv) 2. cikke (1) bekezdése a) pontjának ezen irányelv 14. cikkének (1) és (2) bekezdésével, valamint az említett irányelv 9. cikkének (1) bekezdésével és 13. cikkének (1) bekezdésével összefügg? értelmezésére vonatkozik.

2 E kérelmet a Fluvius Antwerpen (a továbbiakban: Fluvius), egy villamosenergiaelosztórendszer?üzemeltet? és MX, egy villamosenergia?fogyasztó között egy jogellenes villamosenergia?vételezéssel kapcsolatos számla megfizetése tárgyában folyamatban lév? jogvita keretében terjesztették el?.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A 2006/112 irányelv 2. cikke el?írja:

„(1) A [hozzáadottérték?adó (h?a)] hatálya alá a következ? ügyletek tartoznak:

a) egy tagállamon belül az adóalanyként eljáró személy vagy szervezet [...] által ellenszolgáltatás fejében teljesített termékértékesítés;

[...]”

4 Ezen irányelv 9. cikkének (1) bekezdése ekképp rendelkezik:

„»Adóalany« az a személy, aki bármely gazdasági tevékenységet bárhol önállóan végez, tekintet nélkül annak céljára és eredményére.

»Gazdasági tevékenység« a termel?k, a keresked?k, illetve a szolgáltatók valamennyi tevékenysége, beleértve a kitermel??ipari és mez?gazdasági tevékenységeket, valamint a szabadfoglalkozású vagy azzal egyenérték? tevékenységeket is. Gazdasági tevékenységnek min?sül különösen a materiális vagy immateriális javak tartós bevétel elérése érdekében történ? hasznosítása.”

5 Az említett irányelv 13. cikkének (1) bekezdése értelmében:

„Az állami, regionális és helyi közigazgatási szervek [helyesen: az államok, a régiók, a megyék és a települések] és egyéb közjog által szabályozott szervek nem min?sülnek adóalanyoknak az olyan tevékenységek, illetve ügyletek vonatkozásában, amelyeket hatóságként folytatnak, még akkor sem, ha e tevékenységekkel, illetve ügyletekkel összefüggésben adókat, díjakat, illetékeket, járulékokat vagy egyéb közterheket szednek be.

[...]

A közjog által szabályozott szervek minden esetben adóalanyoknak min?sülnek az I. mellékletben

meghatározott tevékenységeket illetően, amennyiben e tevékenységek mértéke nem elhanyagolható.”

6 Ugyanezen irányelv 14. cikkének szövege a következő:

„(1) »Termékértékesítés« a birtokba vehető dolog átengedése, amely tulajdonosként való rendelkezésre jogosít fel.

(2) Az (1) bekezdésben említetten kívül termékértékesítésnek minősülnek a következők:

a) termékre vonatkozó tulajdon átruházása hatóság által vagy nevében vagy törvény értelmében történő kisajátítás útján, ellenérték fejében;

[...]”

7 A 2006/112 irányelv 15. cikkének (1) bekezdése elírja:

„A villamos energia, a gáz, a hő vagy hőtermelési energia és hasonló birtokba vehető dolgoknak minősülnek.”

8 Ezen irányelvnek „A 13. cikk (1) bekezdésének harmadik albekezdésében említett tevékenységek jegyzéke” című I. melléklete 2. pontja vonatkozik a „víz, gáz, villamos és hőenergia-szolgáltatásra”.

A belga jog

Az adójogi rendelkezések

9 Az 1969. július 3-ai wet tot invoering van de belasting over de toegevoegde waardenek (a hozzáadottérték-adóról szóló törvénykönyv létrehozására vonatkozó törvény; *Belgisch Staatsblad*, 1969. július 17., 7046. o.) az alapügy tényállására alkalmazandó változata (a továbbiakban: héatörvénykönyv) 6. cikkének első és harmadik bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az állam, valamint a belga állam közösségei és régiói, a megyék, az agglomerációk, az önkormányzatok és a közjogi intézmények nem minősülnek adóalanynak azon tevékenységeik vagy ügyleteik tekintetében, amelyeket hatóságként végeznek, még akkor sem, ha e tevékenységekkel, illetve ügyletekkel összefüggésben adókat, díjakat, illetékeket, járulékokat vagy egyéb közterheket szednek be.

[...]

A [háa] szempontjából minden esetben adóalanynak minősülnek a következő tevékenységek, illetve ügyletek, amennyiben azok mértéke nem elhanyagolható:

[...]

2° víz, gáz, villamos és hőenergia-szolgáltatás és elosztás;

[...]”

10 A héatörvénykönyv 9. cikke első és második bekezdésének szövege a következő:

„A [héatörvénykönyv] alkalmazásában termék alatt a birtokba vehető dolgokat kell érteni.

Birtokba vehető dolgoknak minősülnek:

1° a villamos energia, a gáz, a hő vagy hőtési energia;

[...]"

11 A Hétábrvénykönyv 10. cikkének 1. és 2. §-a a következőképpen fogalmaz:

„1. § Termékértékesítés a birtokba vehető dolog átengedése, amely tulajdonosként való rendelkezésre jogosít fel.

Különösen valamely terméknek a szerző részére tulajdonjogot átruházó vagy megállapító szerződés útján történő rendelkezésre bocsátásáról van szó.

2. § Termékértékesítésnek minősül továbbá:

a) valamely termék tulajdonjoga ellentételezés fejében egy hatóság által vagy nevében elfogadott intézkedés, valamint általában törvény, dekrétum, rendelkezés, rendelet vagy közigazgatási aktus alapján száll át;

[...]"

Az energiadekrétum

12 A flamand kormány által elfogadott, a 2017. február 24-ii decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft het voorkomen, detecteren, vaststellen en bestraffen van energiefraudével (a 2009. május 8-ii energiadekrétumot az energiacsálás megelőzése, felderítése, megállapítása és szankcionálása tekintetében módosító dekrétum; *Belgisch Staatsblad*, 2017. március 22., 38694. o.) módosított, 2009. május 8-ii decreet houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid (az energiapolitikával [...] kapcsolatos általános rendelkezésekről szóló dekrétum; *Belgisch Staatsblad*, 2009. július 7., 46192. o.; a továbbiakban: energiadekrétum) 1.1.3. cikke ekképp rendelkezik:

„[...]”

40°/1 energiacsálás: bármely személy által elkövetett olyan akár aktív, akár passzív jogellenes cselekmény, amely jogosulatlan elnyer megszerzésével jár együtt. Energiacsálásnak minősül:

a) műveletek végzése az elosztóhálózaton vagy a helyi villamosenergia-átviteli hálózaton jogosultság nélkül;

b) a csatlakozás vagy a mérberendezés manipulálása;

c) a jelen dekrétum, annak végrehajtási rendeletei, a csatlakozási szabályzat, a csatlakozási szerződés vagy a műszaki szabályzat alkalmazásából eredő nyilatkozattételi kötelezettségek megsértése

[...]"

13 Az energiadekrétum 4.1.1. cikke értelmében a Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (flamand villamosenergia- és gázsabályozó bizottság, a továbbiakban: VREG), amely külső autonóm közjogi ügynökség egy földrajzilag körülhatárolt övezetben kijelöl egy, az ezen övezetben a villamosenergia- és a földgáz-elosztóhálózat üzemeltetésével megbízott jogi személyt.

14 Az energiadekrétum 5.1.2. cikke elírja:

„[...]

Az 1.1.3. cikk 40° /1. pontjának a), b), c), d) és g) alpontjában említett energiacsalás következményeinek megszüntetése érdekében a hálózatüzemeltetőnél felmerült költségeket, a [...] kikapcsolás, a csatlakozás vagy mérőberendezés rendezésének, a visszakapcsolás, a jogalap nélküli gazdagodás költségei és a kamatok az érintett rendszerhasználót terhelik.

[...]”

Az energiarendelet

15 A 2018. január 26-ii besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft het voorkomen, detecteren, vaststellen en bestraffen van energiefraudével (a flamand kormánynak a 2010. november 19-ii energiarendeletet az energiacsalás megelőzése, felderítése, megállapítása és szankcionálása tekintetében módosító rendelete; (*Belgisch Staatsblad*, 2018. március 30., 31178. o.) módosított, 2010. november 19-ii besluit van de Vlaamse Regering houdende algemene bepalingen over het energiebeleid (a flamand kormánynak az energiapolitikára vonatkozó [...] általános rendelkezésekről szóló rendelete; *Belgisch Staatsblad*, 2010. december 8., 74551. o.; a továbbiakban: energiarendelet) 4.1.2. cikkének szövege a következő:

„1. § Az [energiadekrétum] 5.1.2. és 5.1.3. cikkében említett jogtalan elnyert esettől függően a következő tényezők közül egynek vagy többnek az eredményeként kell kiszámítani:

- 1° átalányár;
- 2° becsült fogyasztási, betáplálási vagy termelési volumen;
- 3° az energiacsalás időtartama.

Az 1° pontban említett számítást mindig a fogyasztói árindex alapján kell indexálni. E célból a kiszámított jogosulatlan elnyert meg kell szorozni az energiacsalás észlelése évének január 1-jei fogyasztói árindexe arányával, valamint az azon év január 1-jei fogyasztói árindexének arányával, amelyben az energiacsalás megtörtént.

A megszerzett jogosulatlan elnyert az alábbi tényezők közül egyre vagy többre vonatkozhat:

- 1° az elkerült költségek a villamosenergia-elosztó hálózat vagy a helyi villamosenergia-átviteli hálózat visszaélés szer használatára esetén;
- 2° a villamosenergia-elosztó hálózat vagy a helyi villamosenergia-átviteli hálózat elkerült használati költségei;
- 3° az elosztóhálózathoz való csatlakozás vagy a csatlakozás módosításának elkerült költségei;

4° a szolgáltatott energia elkerült költségei;

[...]

2. § Az 1. § 3. albekezdésének 1°, 2°. és 3° pontjában említett esetben a számítás a villamosenergia?elosztó vagy helyi villamosenergia?átviteli hálózathoz való csatlakozás, illetve e hálózat használatának díjain alapul, amelyek az alkalmazandó díjszabási módszernek megfelelően kerülnek meghatározásra, az adókat, az illetékeket és a héát is beleértve.

Az 1. albekezdésben említett számítás az energiacsalás teljes id?tartamán alapul, amelynek kezd? id?pontját a rendszer?üzemeltet? által megállapított objektív tényez?k határozzák meg.

3. § Az 1. § 3° és 4. albekezdésében említett esetben a szolgáltatott energia mennyiségét a m?szaki szabályzatokban el?írt becslési módszer alapján kell felbecsülni.

[...]

A jogellenesen felhasznált villamos energia vagy földgáz kiszámításához használt ár a villamos energia vagy a földgáz azon ára, amelyet az illetékes szabályozó hatóság jóváhagy, és amely a villamos energia piacának szervezésér?l szóló 1999. április 29?i törvény 20. cikkének 1. §?a vagy a gáznem? és egyéb termékek cs?vezetékén történ? szállításáról szóló, 1965. április 12?i törvény 15/10. cikke 1. §?ának megfelelően kerül meghatározásra, az adókat, az illetékeket és a héát is beleértve.

[...]"

Az alapeljárás és az el?zetes döntéshozatalra el?terjesztett kérdések

16 A magánszemélyek részére történ? energiaellátást a flamand régióban (Belgium) az energiadekrétum szabályozza, amelyet az energiarendelet egészít ki és hajt végre.

17 Az energiadekrétum 4.1.1. cikke alapján a VREG a Fluvius jelölte ki az e régió egy csoportjának területén a villamosenergia? vagy földgázelosztó hálózat üzemeltetésével megbízott jogi személynek e régió több településének együttes területén.

18 A Fluvius egy egyesületi formában létrehozott településközi együttm?ködésen alapuló szervezet, amelynek 38 flamand település a tagja. A Fluvius alapító okiratának 2. cikke *sui generis* jogállással rendelkező közjogi jogi személyként határozza meg.

19 A Fluviusra bizonyos, a tagjai közé tartozó önkormányzatok egy vagy több tevékenységi területhez tartozó, egy vagy több feladatuk ellátását bízták, a jelen ügyben az energiaeosztást. Igazgatótanácsa a tagjait alkotó önkormányzatok képvisel?ib?l és tanácsnokaiból áll. Az elosztóhálózat üzemeltet?jeként feladata els?sorban a villamos energia átvitele az egyéni csatlakozópontokig, és felel?s a fogyasztásmér?k telepítéséért, üzembe helyezéséért és leolvasásáért.

20 A 2017. május 7?e és 2019. augusztus 7?e közötti id?szakban MX szabálytalanul vételezett villamos energiát.

21 A Fluvius, miután megállapította e szabálytalan vételezést, az e vételezés helyén található fogyasztásmérő által az ezen időszak kezdetén és végén mutatott fogyasztás mennyiségének összehasonlítása alapján egy 813,41 euró összegű számlát állított ki, amely összegből 131,45 eurót tett ki a hía, ezen összeget késedelmi és perkamatok terhelték. MX nem fizette ki e számlát.

22 Következésképpen 2021. június 22-én a Fluvius az említett számla összegének megfizetése iránti keresetet nyújtott be a vredegerecht te Antwerpenhez (antwerpeni békebíróság, Belgium), a kérdést elterjesztő bírósághoz annak érdekében, hogy MX térítse meg a Fluviusnak „a szabálytalanul vételezett villamos energia” árát. E bíróságnak mindazonáltal kétségei vannak a héának az eltte folyó eljárás körülményeihez hasonló körülmények közötti felszámíthatóságával kapcsolatban.

23 E bíróság e tekintetben eladja, hogy 2018. május 1-je előtt semmilyen jogszabály nem szabályozta kifejezetten azt a kérdést, hogy a szabálytalanul energiát vételező személy által fizetendő ellentételezés után kell-e héát felszámítani. Ezen időpontot követően az energiadekrétum 1.1.3. cikke 40° /1. pontjának, illetve 5.1.2. cikkének, és az energiarendelet 4.1.2. cikkének együttes rendelkezése megszüntette e joghézagot, mivel a villamos energia kereskedelmi szerződés, illetve az elosztóhálózat üzemeltetője részére történő bejelentése nélküli vételezésének ténye aktív vagy passzív jogellenes cselekménynek minősülhet, amelyhez jogosulatlan haszon társulhat az energiadekrétum 1.1.3. cikkének 40° /1. pontja értelmében. Ráadásul az energiarendelet 4.1.2. cikkének 1. §-a elírja a jogalap nélkül szerzett elnynek megfelelő ellentételezés meghatározásának szabályait, ez az ellentételezés pedig magában foglalja az adókat, az illetékeket és a héát.

24 A kérdést elterjesztő bíróság ugyanakkor arra keresi a választ, hogy e rendelkezések összeegyeztethetők-e a 2006/112 irányelv bizonyos cikkeivel.

25 E körülmények között a vredegerecht te Antwerpen (antwerpeni békebíróság) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és elzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni a [2006/112 irányelv] 14. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett 2. cikke (1) bekezdésének a) pontját, hogy az energia szabálytalan vételezése termékértékesítésnek, vagyis olyan birtokba vehető dolog átengedésének minősül, amely tulajdonosként való rendelkezésre jogosít fel?

2) Az e kérdésre adott nemleges válasz esetén: Úgy kell-e értelmezni a [2006/112 irányelv] 14. cikke (2) bekezdésének a) pontját, hogy az energia szabálytalan vételezése termékértékesítésnek minősül, vagyis az termékre vonatkozó tulajdon átruházása hatóság által vagy nevében, vagy törvény értelmében történő kisajátítás útján, ellentételezés fejében?

3) Úgy kell-e értelmezni a 2006/112 irányelv 9. cikkének (1) bekezdését, hogy amennyiben a [Fluvius] a szabálytalanul vételezett energia után ellentételezésre jogosult, akkor adóalanynak kell tekinteni, mivel a szabálytalan vételezés a [Fluvius] »gazdasági tevékenységének«, vagyis materiális javak tartós bevétel elérése érdekében történő hasznosításának a következménye?

4) Amennyiben a [2006/112 irányelv] 9. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az energia szabálytalan vételezése gazdasági tevékenységnek minősül, úgy kell-e értelmezni a [2006/112 irányelv] 13. cikke (1) bekezdésének első albekezdését, hogy a [Fluvius] hatóságnak minősül, és ha igen, úgy kell-e értelmezni a 13. cikk (1) bekezdésének első albekezdését, hogy az energia szabálytalan vételezése a [Fluvius] olyan tevékenységének eredménye, amelynek mértéke nem elhanyagolható?”

Az elzeteres döntéshozatalra elterjesztett kérdésekről

Az elzeteres döntéshozatalra elterjesztett első és második kérdésről

26 Elzeteres döntéshozatalra elterjesztett első és második kérdésével, amelyeket célszerű együttesen vizsgálni, a kérdést elterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy úgy kell-e értelmezni a 2006/112 irányelv 2. cikke (1) bekezdésének a) pontját ezen irányelv 14. cikkének (1) bekezdésével vagy 14. cikke (2) bekezdésének a) pontjával összefüggésben, hogy az elosztórendszerüzemeltető általi villamosenergia-szolgáltatás, még ha az nem is volt akaratlagos, és az egy harmadik fél jogellenes cselekményének az eredménye, e két utóbbi rendelkezés közül az egyik vagy a másik rendelkezés értelmében vett termékértékesítésnek minősül.

27 Elzeteresen emlékeztetni kell arra, hogy a 2006/112 irányelvnek az adóköteles ügyletekre vonatkozó 2. cikke (1) bekezdése a) pontja úgy rendelkezik, hogy héa köteles – többek között – az egy tagállamon belül egy adóalanyként eljáró személy által ellenszolgáltatás fejében teljesített termékértékesítés.

28 Az alapügyben szóban forgó tevékenységet, nevezetesen a villamosenergia-szolgáltatást illetően, még ha az nem is volt akaratlagos, és az egy harmadik személy cselekményének eredménye, mindenképpen meg kell állapítani, hogy egyfelől az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az adósemlegesség elvével a héa kivétel területén ellentétes a jogszerű és a jogszerűtlen ügyletek általában való megkülönböztetése (2011. november 10-ii The Rank Group ítélet, C-259/10 és C-260/10, EU:C:2011:719, 45. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), mivel a héarendszer arra irányul, hogy a héa kizárólag a termékek vagy szolgáltatások végső fogyasztóját terhelje (2021. július 1-jei Tribunal Económico Administrativo Regional de Galicia ítélet, C-521/19, EU:C:2021:527, 31. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), ha ezeket a 2006/112 irányelv értelmében adóköteles ügyletek során értékesítették, illetve nyújtották.

29 Másfelől, emlékeztetve arra, hogy ezen irányelv 15. cikkének (1) bekezdése a villamos energiát birtokba vehető dologgal tekinti egyenértékűnek, meg kell állapítani, hogy egy ilyen dolognak az említett irányelv 2. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett értékesítését „ellenszolgáltatás fejében” kell teljesíteni, ami azt jelenti, hogy közvetlen kapcsolat áll fenn a termékértékesítés és az adóalany által ténylegesen kapott ellenszolgáltatás között. Az ilyen közvetlen kapcsolat akkor áll fenn, ha a termék értékesítője és az értékesítés kedvezményezettje között olyan jogviszony van, amelynek keretében szolgáltatások kölcsönös nyújtása történik úgy, hogy a termék értékesítője által kapott juttatás képezi az értékesítés kedvezményezettje számára nyújtott szolgáltatás tényleges ellenértékét (lásd ebben az értelemben: 2021. április 15-ii Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA ítélet, C-846/19, EU:C:2021:277, 36. pont).

30 A jelen ügyben a szabálytalanul vételezett villamos energia és a Fluvius által ellenértékként követelt összeg közötti közvetlen kapcsolat egyértelműen kitűnik a kérdést elterjesztő bíróság által szolgáltatott információkból, mivel MX a lakhelyén vételezte a villamos energiát, és a Fluvius az így vételezett mennyiséget a 2017. május 7-é és 2019. augusztus 7-é között az e címen

található fogyasztásmérő leolvasásával történt mérés elvégzésével tudta megállapítani. A szabálytalanul vételezett villamos energia költségének megfelelő összeget így beszámították az MX-től követelt összegbe.

31 Egyébiránt az olyan jogviszony fennállására vonatkozó kritériumot, amelynek keretében sor kerül a termékértékesítésre és az ellenszolgáltatásra, a jelen ítélet 28. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlat fényében kell értelmezni, minden egyes ügy összes körülményét oly módon figyelembe véve, hogy ne sérüljön az adósemlegesség elve. Ebben az összefüggésben e kritériumnak tág jelentést kell tulajdonítani.

32 Ezenfelül, egyrészt, amint azt a Fluvius hangsúlyozza, még ha a villamos energia szolgáltatására szerződés megkötésének hiányában kerül is sor, az illegális fogyasztó és a villamosenergia-elosztó rendszer üzemeltetője közötti jogviszonyokat az alapeljárás tényállására alkalmazandó csatlakozási rendelet szabályozza, amely meghatározza a „szabálytalan vételezés” fogalmát, és elírja, hogy az elosztórendszer-üzemeltető az ebből eredő fogyasztást annak a személynek tudja be, aki ezt a vételezést elkövette. Másrészt, amint az a jelen ítélet 23. pontjában megállapításra került, mind az energiadekrétum, mind pedig az energiarendelet szabályozza a villamos energiának kereskedelmi szerződés megkötése és az elosztórendszer-üzemeltető elzetes nyilatkozata nélküli vételezésének tényállását, és meghatározza az e fogyasztó által jogosulatlanul megszerzett elnyerés megfelelő térítés megállapításának részletes szabályait.

33 Ily módon egy ilyen jellemzőkkel rendelkező termékértékesítés, aminek vizsgálata a kérdést elterjesztő bíróság feladata, a 2006/112 irányelv 2. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett, ellenszolgáltatás fejében teljesített termékértékesítésnek felel meg.

34 Még azt is meg kell határozni, hogy az ilyen termékértékesítés az ezen irányelv 14. cikkének (1) bekezdése értelmében vett, egy birtokba vehető dolog feletti rendelkezés jogának átengedéseként határozható-e meg, vagy a termékre vonatkozó tulajdonjog hatóság által vagy nevében, vagy törvény által az említett irányelv 14. cikke (2) bekezdésének a) pontjával összhangban történő kisajátítása alapján ellenérték fejében történő átruházásáról van-e szó.

35 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a 2006/112 irányelv 14. cikkének (1) bekezdése nem a tulajdonátruházásnak az alkalmazandó nemzeti jogszabályokban előírt formáira utal, hanem magában foglal bármely, birtokba vehető dolgok átruházására irányuló ügyletet, amelynek során az egyik fél feljogosítja a másik felet, hogy azokkal úgy rendelkezzen, mintha azok tulajdonosa lenne (2021. február 25-ii Gmina Wrocław [A haszonélvezeti jog átalakítása] ítélet, C-604/19, EU:C:2021:132, 52. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

36 E fogalom objektív jellegű, és az érintett ügyletek céljától és eredményétől függetlenül alkalmazandó (2019. május 15-ii Vega International Car Transport and Logistic ítélet, C-235/18, EU:C:2019:412, 28. pont).

37 A jelen ügyben az elzetes döntéshozatalra utaló határozatból az tnik ki, hogy a Fluvius a 2017. május 7-e és 2019. augusztus 7-e közötti időszakban, azaz több mint két éven keresztül szolgáltatott MX számára villamos energiát. Szükségszerűen tehát azt feltételezte, hogy egy ügyfél számára értékesített, és ezzel egyidejleg MX ennek megfelelő magatartást tanúsított a Fluviusszal szemben, és „úgy járt el, mintha tulajdonos lenne”, vagyis elfogyasztotta a Fluvius által szolgáltatott villamos energiát. Amint arra a belga kormány is helyesen rámutatott, a villamos energia tulajdonságai miatt az elosztóhálózathoz történő vételezés egyben a termék fogyasztását is jelenti, és ez utóbbi nemcsak a termék használatának felel meg, hanem elidegenítésének is. Márpedig ez utóbbi a tulajdonjog végső attribútuma. Egy, az alapügyben szereplőhöz hasonló körülmények között történő termékértékesítést tehát egy birtokba vehető dolognak a 2006/112 irányelv 14. cikkének (1) bekezdése értelmében vett átengedéseként kell vizsgálni.

38 Mivel ezen irányelv 14. cikkének szövegéből és rendszeréből az következik, hogy a cikk (2) bekezdése az annak (1) bekezdésében foglalt fogalom meghatározáshoz viszonyítva *lex specialis*nek minősül, amelynek alkalmazási feltételei az említett (1) bekezdésben foglalt feltételekhez képest önálló jellegűek (2021. február 25-ii Gmina Wrocław [A haszonélvezeti jog átalakítása] ítélet, C-604/19, EU:C:2021:132, 55. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat), a jelen ítélet elz z pontjában foglalt megállapítás kizárja az említett irányelv 14. cikke (2) bekezdése a) pontjának az alapügyre történő alkalmazását.

39 A fentiekre tekintettel az elzetes döntéshozatalra elterjesztett első és második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2006/112 irányelv 2. cikke (1) bekezdésének a) pontját ezen irányelv 14. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben úgy kell értelmezni, hogy az elosztórendszerüzemeltető általi villamosenergia-szolgáltatás, még ha az nem is volt akaratlagos, és az egy harmadik fél jogellenes cselekményének az eredménye, egy birtokba vehető dolog feletti rendelkezés jogának átengedésével járó, ellenérték fejében teljesített termékértékesítésnek minősül.

Az elzetes döntéshozatalra elterjesztett harmadik és negyedik kérdésről

40 Elzetes döntéshozatalra elterjesztett harmadik és negyedik kérdésével, amelyeket célszerű együttesen vizsgálni, a kérdést elterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy úgy kell-e értelmezni a 2006/112 irányelv 9. cikkének (1) bekezdését, hogy a villamos energiának az elosztórendszerüzemeltető általi értékesítése, még ha az nem is volt akaratlagos, és az egy harmadik fél jogellenes cselekményének az eredménye, gazdasági tevékenységnek minősül, és – amennyiben erről van szó – elször is, egy, a Fluviushoz hasonló, ilyen tevékenységet folytató gazdasági szereplő ily módon az ezen irányelv 13. cikkének (1) bekezdése értelmében vett hatóságként cselekszik-e, és, másodsorban, igenlő válasz esetén a rendelkezést úgy kell-e értelmezni, hogy az ilyen vételezés az említett gazdasági szereplő nem elhanyagolható mértékű tevékenységének felel meg.

41 Hangsúlyozni kell, hogy a 2006/112 irányelv 9. cikke (1) bekezdése szövegének elemzése, egyrészt oda vezet, hogy nyilvánvalóvá válik a „gazdasági tevékenység” fogalma alkalmazási körének terjedelme, másrészt annak objektív jellege is pontosabbá válik abban az értelemben, hogy az magát a tevékenységet veszi alapul, függetlenül annak céljától és eredményétől (lásd ebben az értelemben: 2021. február 25-ii Gmina Wrocław [A haszonélvezeti jog átalakítása] ítélet, C-604/19, EU:C:2021:132, 69. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

42 Ennek megfelelően valamely tevékenység általában akkor minősül gazdasági tevékenységnek, ha tartós jellegű, és a tevékenység gyakorlója ellenérték fejében végzi azt (2021. április 15-ii Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA ítélet, C-846/19, EU:C:2021:277, 47. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

43 A jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság nem egy olyan gazdasági szereplő tevékenységének minősítéséről kérdezi a Bíróságot, amely – mint a Fluvius – elosztórendszerüzemeltetőként jár el, amely tevékenység nyilvánvalóan megfelel a jelen ítélet előző pontjában hivatkozott kritériumoknak, amit végeredményben maga a 2006/112 irányelv I. mellékletével összefüggésben értelmezett 13. cikke (1) bekezdése harmadik albekezdésének megfogalmazása is megerősít, amely rendelkezés előírja, hogy a villamosenergiaelosztás szabály szerint héaköteles, még akkor is, ha azt hatóságként eljáró közjogi szerv végzi. A kérdést előterjesztő bíróság azzal, hogy a gazdasági szereplő tartós bevétel elérésére irányuló szándékára vonatkozó kritériumot helyezi előtérbe, a villamos energia MX általi szabálytalan vételezésének egyrészt a gazdasági szereplő által nem kívánt jellegére, másrészt elszigetelt jellegére hívja fel a Bíróság figyelmét.

44 Amint az a Bíróság ítélkezési gyakorlatából is következik, annak megállapítása érdekében, hogy egy adott ügylet valamely gazdasági tevékenység keretébe illeszkedik-e, ezen ügylet megvalósításának összes körülményét vizsgálni kell (lásd ebben az értelemben: 2021. április 15-ii Administration de l'Enregistrement, des Domaines et de la TVA ítélet, C-846/19, EU:C:2021:277, 48. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

45 E tekintetben a Bíróság rendelkezésére álló iratokból először is az tűnik ki, hogy a Fluvius az őt alkotó településközi együttműködés szervezetében részt vevő önkormányzatok illetékességi területén köteles minden olyan személyt ellátni, aki már nem rendelkezik szerződéssel valamely kereskedelmi elosztónál, és azt előzetesen jelezte egy olyan szervezetnek, mint a Fluvius. Következésképpen úgy tűnik, hogy ez utóbbi, amennyiben szükségesnek bizonyul, arra kényszerülhet, hogy a villamosenergia-szolgáltató szerepét játssza közvetlenül, így az ilyen tevékenység nem mellékes jellegű, ráadásul közel áll villamosenergiaelosztórendszer üzemeltetői tevékenységéhez, és az nem választható el összességében vett feladataitól.

46 Másodsorban, mind a Flamand Régió az energiadekrétum 1.1.3. cikkének 40°/1. pontjában és 5.1.2. cikkében, valamint az energiáról szóló rendelet 4.1.2. cikkével, mind pedig maga a Fluvius a szóban forgó tényállásra alkalmazandó csatlakozási rendelet útján szabályozta az energia, és különösen a villamos energia szabálytalan vételezésének tényállását, és szabályozta az ebből eredő adminisztratív és pénzügyi következményeket, ami kizárja, hogy ezt a jelenséget egyszerinek és elszigeteltnek lehessen tekinteni, mivel az kellőképpen létezőnek és ismétlődőnek bizonyult ahhoz, hogy igazolja a normatív beavatkozást.

47 Harmadsorban, egy lopásból eredő veszteségek kockázata, a jelen ügyben azon kockázat, hogy a saját költségek terhére kell viselnie a harmadik személy szabálytalan vételezésének ténye okán elvesztett villamosenergia-mennyiségeket, valamely gazdasági tevékenység, a jelen esetben a villamosenergiaelosztórendszer üzemeltetőjének tevékenységét jellemző kereskedelmi kockázatának minősül.

48 Következésképpen meg kell állapítani, hogy – a fent említett ténybeli elemeknek a kérdést előterjesztő bíróság általi vizsgálata fenntartása mellett – a 2006/112 irányelv 9. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a villamos energiának az elosztórendszerüzemeltető általi értékesítése, még ha az nem is volt akaratlagos, és az egy harmadik fél jogellenes cselekményének az eredménye, ezen üzemeltető gazdasági tevékenységének minősül, amennyiben az a villamosenergiaelosztórendszerüzemeltetői tevékenységével együtt járó

kockázatot jelent.

49 Még azt elfogadva is egyfelől, hogy a Fluvius a 2006/112 irányelv 13. cikkének (1) bekezdése értelmében vett, közjog által szabályozott szerv, illetve – másfelől –, hogy a Fluvius hatóság minőségében cselekedett, amikor MX számára villamos energiát szállított, e termékértékesítésnek f?szabály szerint héakötelesnek kell lennie (lásd a jelen ítélet 43. pontját), feltéve, hogy a Fluvius tevékenységének mértéke e tekintetben nem min?síthet? elhanyagolhatónak.

50 A kérdést el?terjeszt? bíróság által elvégzend? értékelés fenntartása mellett, mivel egyedül a nemzeti bíróság rendelkezik hatáskörrel az érintett tagállam jogának értelmezésére, meg kell állapítani, hogy a Fluvius alapszabálya *sui generis* jogállással rendelkező közjogi jogi személynek min?síti, amit a belga kormány is meger?sít észrevételeiben. Ezenfelül, amint az a jelen ítélet 19. pontjában megállapításra került, a Fluviust mint településközi együttm?ködési szervezetet az ezen együttm?ködésben részt vev? önkormányzatok által választott személyek igazgatják, és feladatai megegyeznek az ezen önkormányzatok feladataival, amelyeket együttesen látnak el. Ily módon, az ügy iratainak ezen elemeire tekintettel, a „megbízott egyesület” (*Opdrachthoudende vereniging*) elnevezés ellenére úgy t?nik, hogy egy, a Fluviushoz hasonló szervezet megfelel a 2006/112 irányelv 13. cikkének (1) bekezdése értelmében vett, közjog által szabályozott szerv fogalmának.

51 Egyébiránt úgy t?nik, hogy a Fluviusnak a jelen ítélet 45. pontjában hivatkozott kötelezettsége közszolgáltatási kötelezettségnek felel meg, mivel annak elkerülésére irányul, hogy azokat a személyeket, akik nem rendelkeznek valamely energiaszolgáltatóval kötött kereskedelmi szerződésel, például bizonytalan gazdasági helyzetük miatt, megfosszák a villamosenergia?ellátástól.

52 Következésképpen azt kell meghatározni, hogy melyek lehetnek a 2006/112 irányelv 13. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdése értelmében vett, elhanyagolható mérték? szolgáltatások, és hogy az energiaelosztórendszer?üzemeltető által a villamos energia szabálytalan vételezésével összefüggésben nyújtott villamosenergia?szolgáltatás e rendelkezés hatálya alá tarthat?e.

53 Annak e rendelkezésben történ? el?írásával, hogy az ezen irányelv I. mellékletében felsorolt tevékenységek, mint például a villamosenergia?szolgáltatás, feltéve, hogy azok mértéke nem elhanyagolható, minden esetben héakötelesek, még akkor is, ha azokat hatóságként eljáró, közjog által szabályozott szerv végzi, az európai unió jogalkotó a verseny bizonyos torzulásainak bekövetkeztét szándékozott elkerülni (lásd ebben az értelemben: 2009. július 16?i Bizottság kontra Írország ítélet, C?554/07, EU:C:2009:464, 72. és 73. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

54 Ebből következik, hogy a „tevékenység elhanyagolható mértékének” fogalma azon általános szabálytól való eltérésnek min?sül, miszerint valamennyi gazdasági jelleg? tevékenység héaköteles. Következésképpen e fogalmat szigorúan kell értelmezni (lásd ebben az értelemben: 2021. február 25?i Gmina Wrocław [A haszonélvezeti jog átalakítása] ítélet, C?604/19, EU:C:2021:132, 77. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

55 Ez a tevékenység tehát csak akkor nem héaköteles, ha a 2006/112 irányelv I. mellékletében említett tevékenységet, amelyet egy hatóságként eljáró, közjog által szabályozott szerv végez, úgy lehet tekinteni, hogy annak terjedelme mind térben, mind pedig időben minimális, következésképpen olyan gyenge gazdasági hatással jár, hogy a versenynek az abból esetlegesen következ? torzulásai majdhogynem jelentéktelenek, ha egyáltalán léteznek.

56 A jelen ítélet 45. és 46. pontjában kifejtett megfontolásokra tekintettel úgy t?nik, hogy

valamely, a Fluviushoz hasonló elosztórendszer?üzemeltet? által végzett villamosenergia?értékesítés esetében nem ez a helyzet, még a szabálytalan villamosenergia?vételezéssel összefüggésben sem, mivel mind a flamand régióknak, mind a Fluviushoz meg kellett határozni a szabálytalan vételezések közigazgatási és pénzügyi következményeit, ami jelent?s jellegüket valószínűsít? körülménynek min?sül.

57 A fentiekre tekintettel az el?zetes döntéshozatalra el?terjesztett harmadik és negyedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2006/112 irányelv 9. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a villamos energiának az elosztórendszer?üzemeltet? általi értékesítése, még ha az nem is volt akaratlagos, és az egy harmadik fél jogellenes cselekményének az eredménye, az ezen üzemeltet? által végzett gazdasági tevékenységnek min?sül, amennyiben az a villamosenergia?elosztórendszer üzemeltet?jének tevékenységével szükségszerűen együtt járó kockázatot jelent. Még azt feltételezve is, hogy e gazdasági tevékenységet hatóságként eljáró, közjog által szabályozott szerv végzi, az ezen irányelv I. mellékletében említett ilyen tevékenység csak akkor tekinthet? elhanyagolható mérték?nek az említett irányelv 13. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdése értelmében, ha annak terjedelme mind térben, mind pedig időben minimális, következésképpen olyan gyenge gazdasági hatással jár, hogy a versenynek az abból esetlegesen következ? torzulásai legalább is jelentéktelenek, ha egyáltalán léteznek.

A költségekr?

58 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vev? felek számára a kérdést el?terjeszt? bíróság el?tt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekr?. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthet?k meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (hetedik tanács) a következ?képpen határozott:

1) A 2009. december 22?i 2009/162/EU irányelvvel módosított, a közös hozzáadottértékadó?rendszerr?l szóló, 2006. november 28?i 2006/112/EK tanácsi irányelv 2. cikke (1) bekezdésének a) pontját ezen irányelv 14. cikkének (1) bekezdésével összefüggésben

a következ?képpen kell értelmezni:

az elosztórendszer?üzemeltet? általi villamosenergia?szolgáltatás, még ha az nem is volt akaratlagos, és az egy harmadik fél jogellenes cselekményének az eredménye, egy birtokba vehet? dolog feletti rendelkezés jogának átengedésével járó, ellenérték fejében teljesített termékértékesítésnek min?sül.

2) A 2009/162 irányelvvel módosított 2006/112 irányelv 9. cikkének (1) bekezdését

a következ?képpen kell értelmezni:

a villamos energiának az elosztórendszer?üzemeltet? általi értékesítése, még ha az nem is volt akaratlagos, és az egy harmadik fél jogellenes cselekményének az eredménye, az ezen üzemeltet? által végzett gazdasági tevékenységnek min?sül, amennyiben az a villamosenergia?elosztórendszer üzemeltet?jének tevékenységével szükségszerűen együtt járó kockázatot jelent. Még azt feltételezve is, hogy e gazdasági tevékenységet hatóságként eljáró, közjog által szabályozott szerv végzi, az ezen irányelv I. mellékletében említett ilyen tevékenység csak akkor tekinthet? elhanyagolható mérték?nek az említett irányelv 13. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdése értelmében, ha annak terjedelme mind térben, mind pedig időben minimális, következésképpen olyan gyenge gazdasági hatással jár, hogy a versenynek az abból esetlegesen következ? torzulásai majdhogynem

jelentéktelenek, ha egyáltalán léteznek.

Aláírások

* Az eljárás nyelve: holland.